

Lord Morley, som introducerede sit indiske Reformforslag i Overhuset og først diskuterede det med de Mænd, der havde at gøre med Indiens Regering, sagde:

»Vi staar i Indien ligeoverfor en levende Bevægelse, og hvad bestaar denne Bevægelse i? Den er sat i Gang for at naae nogle Formaal, som vi selv har lært Befolkningen der at ansee som ønskværdige, og med mindre vi kan sammensmelte god Orden med Tilfredsstillelsen af disse nyvakte Ønsker og Aspirationer, saa vil Fejlen ikke være deres, men den vil være *vor*. Det vil blive til et Sammenbrud af Britisk Statskunst!«

De tøjlesløse Scener, for hvilke Begivenhederne den 21 og 29 Nov. staar som Eksempler, er Symptomer paa en social og politisk Sygdom. Man kan vel straffe Gerningsmændene, men en blot Straf berører ikke Aarsagerne til Sygdommen. Magt er intet Middel til at naae Maalet. De Herrer maa eftersøge, hvori Aarsagerne ligger og stræbe at fjerne disse.

Det er min Tro, at De alt har gjort et Angreb paa disse Aarsager ved dristigt at stille Dem som en Forfægter af, at Kvindestemmerets Ændringsforslaget til Reform-Loven bør gaa igennem. Naar Sir Edward Grey, Lord Haldane og andre Suffragister i Regeringen staar sammen med Dem, og naar Kærnen i det, De har i Sinde at foreslaa, bliver bekendt, vil det staa klart for hele Nationen, at De mener, at sætte en Klemme paa Sagen for at fremme den, og Aarsagen til »Uroen i England« vil efterhaanden svækkes. Naturligvis vil meget afhænge af Lovændringens Natur. Den maa have Karakteren af at kunne forene Tilslutningen af alle Suffragister i alle Partier af Underhuset.

Alle Suffragister udenfor Underhuset foretrækker et Lovændringsforslag som har Udsigt til at blive vedtaget frem for et, der ingen saadan Udsigt har (selv om det ellers er nok saa fortræffeligt).

Alle lovlydende Suffragister i hele Landet (og de er dog i Flertal) vil — saasnart Tilfordeligheden af deres Venner i Kabinetet gaar op for dem — med Glæde samvirke med Dem og erkende den store Gældbundethed, hvori de staar til Dem.

Naturligvis kan jeg ikke andet end føle, at en stor Lejlighed gik tabt, da »The Conciliation-Bill« ikke fik officiel Vedtagelse i 1910 eller i 1911.

I 1910 gaves en aldeles enestaaende Lejlighed. Militantismen var ophørt, og der var rigelig Forhandlingstid i Parlamentet. Lovens Træden i Kraft kunde være bleven udsat, og naar først den lovanerkendte Diskvalifikation af Kvindekønnet var bleven borttaget, kunde hele Spørgsmaalet om den parlamentariske Reform og Kvalifikationens Simplificering —

disse store Uretfærdigheder — være blevne klarlagte.

Vedbliv at gaa frem i Deres Politik som nu og vedbliv at være retfærdige mod Kvinderne efter de nu trukne Linier. De vil blive støttede af Folkets sunde Sands og Folkets Følelse for det Rette. Ja — det er ikke umuligt at »Kvindernes Sociale og Politiske Union« kan blive berørte deraf; men dette er dog ikke at stole paa.

Efterhaanden som Deres Ønske om at sikre Kvindernes Frigørelse inden næste Valg kommer til at staa klart for Folk, saa vil de, der støttede Overgrebene og Hidsighedsudbruddene komme til at staa mere og mere isolerede. De vil have *liden* eller *slet ingen* offentlig Mening at støtte sig til.

Ved hvert Møde, jeg har været til siden Deres Erklæring om at ville give offentlig Støtte for Kvindernes Stemmeret, har den ene Taler efter den anden udslynget Fordømmelsesdomme over Voldshandlinger og er heri bleven støttet af hele Tilhørerskaren. Det engelske Folk har en dyb Forstaaelse af en folkevalgt Regerings Værd; men det er ikke af Naturen et revolutionslystent Folk. Det tilgiver kun revolutionaire Forholdsregler, naar alle andre Udveje er spærrede. Folket vil begynde med at le af Opløb og Tumult, naar det er absolut klart, at den ønskede Reform kan erholdes ad de sædvanlige konstitutionelle Veje.

Af alle disse Grunde vover jeg saavidt det staar til mig, at bede Dem og Sir Edward Grey og andre Medlemmer af Regeringen at fortsætte den Vej, De alt har begyndt af offentligt Forsvar for Kvindernes Fordringer paa Repræsentation.

Og nu vil jeg atter citere Lord Morley:

»Ingen Reformator egner sig for sit Værk, som lader sig skræmme bort derfra af en yderliggaaende Fløj's Excesser.«

Vor Bestyrelse, der bestaar af Delegerede fra mer end 300 Forbund spredte over hele Landet, vil holde Møde paa Fredag. Hele Stillingen vil da blive diskuteret og Retningen af vore Veje vil blive fastslaaede.

Jeg forbliver

Deres oprigtigt forbundne

Millicent Fawcett.

Med Deres Samtykke sender jeg en Kopi af dette Brev til Pressen.

M. F.

Syd-Afrika.

Det er 4 Maaneder siden at vor lille suffrage Trup forlod Southampton paa Vej til Syd-Afrika. Efter de forfatningsmæssige Regler for Unionen i Syd-Afrika, grundet i 1909, er der to officielle Sprog. Vi rejste

derfor forberedte paa at frembære vore Taler for Kvinderne i begge Sprog, idet Dr. Aletta Jakobs skulde tale Tysk og jeg Engelsk. Vi blev ledsagede af Miss Camerun, en amerikansk Ven af mig og Mrs Boersma, en tysk Ven af Dr. Jakobs. For at foretage Rejsen gjorde vi en Afvigelse fra den almindelige »Rundrejse om Jorden« — nemlig Ruten paa 11,000 Mil med Dampers — og rejste i Stedet for 4,000 Mil med Jernbane igennem Syd-Afrika.

Vi var i Syd-Afrika i 76 Dage eller næsten tre Maaneder, og det var tre fuldtud behagelige Maaneder. Folket er varmhjertet, ædelmodigt, gæstfrit og enhver af os fik en kongelig Modtagelse og mange flere Tilbud om Gæstfrihed end vi kunde modtage. For at vore »suffrage« Venner skal vide at vi ikke dovnede i denne Periode, fremsætter jeg følgende Redegørelse.

Af disse 76 Dage blev 12 hele Dage og 11 Nætter tilbragte paa Jernbane, og fjorten Dage blev tilbragt med at se Omgivelserne. Naar vi tager disse 36 Dage fra de 76 bliver der 40 tilbage, som blev tilbragte under Ledelse af Stemmeretskomiteerne i de 11 Byer vi med Henblik paa Stemmeretsarbejdet, besøgte. Dette omfattede Hovedstæderne i de fire Provinser, hvoraf Unionen bestod, nemlig Cape Colony, Transvaal, Orange Free State og Natal.

Da nogle Byer paa vor Rute hovedsagelig var britiske, besøgte Dr. Jakobs hollandske Byer eller foranstaltede Møder ved forskellige Lejligheder med hollandske Folk. Vort Program var derfor ikke altid det samme, men begge var vi fuldt optagne. Hun talte ikke saa mange Gange som jeg, heller ikke saa længe, men da hun ugentlig skrev en Correspondance til en hollandsk Avis, var hun fuldt optaget. Jeg holdt tretten Taler, enhver udfyldende en Time i offentlige Lokaler, og 22 andre Taler, oftest i Forbindelse med Udøvelsen af sociale Hverv, og varierende fra 10 Minutter til 1 Time. I 7 Aftener overværede vi Receptioner, der blev givet til Ære for os, hvoraf den ene hos Borgmesteren i Cape Town, Sir Friderick Smith; 18 Luncher, deraf de tre givet af Borgmesteren i Pretoria, i Johannesburg og Durban, en hos Mrs Botha, Premierministerens Frue, en hos Mrs Hull, Finantsministerens Frue, en hos Lady Rose Innes, den fungerende Justitsministers Frue; 14 Fem-Theer af hvilke nogle udviklede sig til betydningsfulde Møder; 3 Morgen-Theer; 6 Middage; 3 »Picnics«.

Jeg overværede ogsaa 12 Møder sammen med Forretnings-Udvalgene for Stemmerets Organisationerne i de besøgte Byer. Disse sociale Funktioner tilsammen med Komité-Møderne og de offentlige Møder udgør 76